

DOBRODOŠLICA SSO IN SKGZ TREM PREDSEDNIKOM

Obsik Narodnega doma in Koncert Poti prijateljstva – 13. julij 2010

Spoštovani predsedniki Republike Italije, Republike Slovenije in Republike Hrvaške, štejeva si v čast, da Vas lahko pozdraviva med Vašim obiskom v Trstu v Narodnem domu, kulturnem in univerzitetnem hramu, ki je za slovensko narodno skupnost v Italiji s simboličnega vidika kraj izjemnega zgodovinskega spomina. Tu smo leta 1904 dogradili Narodni dom. Po načrtu arhitekta Maksa Fabianija smo sredi Trsta postavili večnamensko poslopje, ki je bilo po konceptu med najsodobnejšimi v Evropi, središče kulturnega, prosvetnega in ekonomskega življenja Slovencev na Tržaškem.

Pred natanko 90 leti se je nad njim v svojem nepopisnem sovraštvu znesla zločinska roka, ki je poslopje v celoti sežgala. Za Slovence se je pričelo najtemnejše poglavje naše zgodovine: s pregoni, z obsodbami na smrt in končno z vojno. Kot da so zublji Narodnega doma po dveh desetletjih zagoreli širom po Evropi. Demoni fašizma in nacionalizma so razdejali naš kontinent in povlekli v peklenški vrtinec tudi del ostalega sveta.

Tudi zato, da bi se najtemnejša plat Evrope ne prikazala nikoli več, se je po vojni pričelo evropsko združevanje. Na našem prostoru so obveljale težke meje. Zmaga ni prinesla vsem enake sreče. Vendar se je ideja združene Evrope zlasti po letu 1990 začela hitreje udejanjati. Danes je tudi Slovenija njena polnopravna članica. Želimo si, da bi to čimprej postala tudi Hrvaška.

Gospodje predsedniki,

hvaležni smo Vam, da ste se ob Vašem srečanju v Trstu pripravljene skupaj z nami vsemi spominjati dogodka, ki je Slovincem vzel to, kar nam je bilo najbolj pri srcu. Spomin ostaja, a naše oči so uprte v prihodnost.

Za vse nas se ob dobri volji odpira nov in skupen prostor miru in blagostanja. Prijateljstvo med tremi državami je sestavni del tega prostora in naše skupne volje. V tem evropskem domu želimo živeti skupaj v prijateljstvu, sožitju, miru in brez sovraštva iz preteklosti, ki naj ga zaznamuje spoštovanje človekovih pravic za vsakega posameznika, ne glede na narodno, politično ali versko pripadnost.

Prav tukaj, za vogalom Narodnega doma, se odpira morje in nad morjem sije sonce: naj sije enako za vse, ki smo danes zbrani na tej slovesnosti.

dr. Drago Štoka
predsednik SSO

Rudi Pavšič
predsednik SKGZ